

PARTENARIAT EUROMED

DOC. DE SÉANCE N° : 77/09

EN DATE DU: 18.11.2009

ORIGINE: GSC

Zaključci

Unija za Mediteran

DRUGA MINISTARSKA KONFERENCIJA O JAČANJU ULOGE ŽENA U DRUŠTVU

- Marrakesh, 11. i 12. studenog 2009. –

1. Ministri/ce 43 partnera Unije za Mediteran, koji/e su se sastali/e 11. i 12. studenog 2009. godine u Marrakeshu, potvrđuju važnost Prve Euro-mediteranske ministarske konferencije o jačanju uloge žena u društvu, a koja je održana u Istambulu 2006. godine. Ova konferencija održana je u skladu s Barcelonskom deklaracijom i Petogodišnjim programom rada usuglašenim tijekom obilježavanja 10. obljetnice Euro-mediteranskog samita, održanog u Barceloni 2005. godine, a u kojem se navodi da će partneri usvojiti „mjere za postizanje ravnopravnosti spolova, sprječavanje svih oblika diskriminacije i osiguravanje zaštite prava žena“.

2. U tom duhu, Euro-mediteranski partneri, u skladu sa svojim međunarodnim obvezama, ponovno potvrđuju svoju predanost promicanju zakonske i stvarne ravnopravnosti žena i muškaraca te poštivanju građanskih, političkih, ekonomskih, socijalnih i kulturnih prava žena, kao i muškaraca, na način na koji su definirana u međunarodnim instrumentima usmjerenim na ljudska prava, a čiji su potpisnici, posebno *Konvenciji UN-a o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (engl. UN Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women - CEDAW)*, *Programu djelovanja Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju (engl. Programme of Action of the International Conference on Population and Development - ICPD)*, *Pekinškoj platformi za djelovanje te Milenijskoj deklaraciji i Milenijskim ciljevima razvoja (engl. Millennium Development Goals - MDG)*.

3. U tom pogledu, ponovno se naglašava značaj važnih obljetnica vezanih za ove ključne instrumente, kao i uloga koju Euro-mediteranski partneri mogu odigrati u doprinosu napretku ovih programa rada, kako bi se obilježile ovogodišnja 30. obljetnica CEDAW-a i 15. obljetnica ICPD Programa djelovanja, 15. obljetnica Pekinške platforme za djelovanje, 10. obljetnica Milenijske deklaracije i Milenijskih ciljeva razvoja, kao i Rezolucije 1325 Vijeća sigurnosti UN-a o ženama, miru i sigurnosti u 2010. godini.

4. Jednako sudjelovanje žena i muškaraca u svim područjima života ključan je element demokracije. Jedino uključivanjem sviju i odlučnim djelovanjem, žene iz Euro-mediteranske regije će moći ispuniti svoje ambicije i želje te tako pridonijeti postizanju zajedničkog područja mira, stabilnosti i zajedničkog prosperiteta u Euro-mediteranskoj regiji. Ovaj cilj, temeljen među ostalim na demokraciji, poštivanju ljudskih prava i održivom razvoju, može se ostvariti jedino ako se svim ženama zajamči potpuno uživanje ljudskih prava.

5. Sudjelovanje žena u razvoju, na način na koji je zajamčeno međunarodnim pravom i integrirano u nacionalne politike, predstavlja temeljno i univerzalno prihvaćenu vrijednost i preduvjet za socio-ekonomski razvoj i dobro demokratsko upravljanje među Euro-mediteranskim partnerima. Euro-mediteranski ministri/ce zadovoljni/e su svim konkretnim mjerama koje su poduzete u tom pogledu, te naglašavaju da euro-mediteranski partneri zajedno moraju štiti i primjenjivati ovu vrijednost kroz politike, mjere i projekte.

6. U skladu s:

- Euro-Med programom rada usuglašenim na summitu u Barceloni 2005. godine, te posebno njegovim ciljevima o ravnopravnosti žena i muškaraca te promicanju prava žena;
- zaključcima Prve Euro-mediteranske ministarske konferencije na temu „Jačanje uloge žena u društvu“, održane 14. i 15. studenog 2006. godine u Istanbulu;
- Zajedničkom deklaracijom pariškog samita za Mediteran od 13. srpnja 2008. godine kojoj je cilj revitalizirati napore kako bi Mediteran postao područje mira, demokracije, suradnje i napretka;
- zaključcima Prve Euro-mediteranske konferencije ministara za rad i zapošljavanje održane u Marrakeshu 9. i 10. studenog 2008. godine, i okviru djelovanja u području zapošljavanja, zapošljivosti i dostojanstvenog rada, usvojenima tom prigodom, postavljaju cilj promicanja jednakih mogućnosti za muškarce i žene, povećavanja stope zaposlenosti žena i, posebice, poticanja njihovog pristupa mogućnostima dostojanstvenog rada, u skladu s Okvirom za djelovanje usvojenim na Euro-Med ministarskoj konferenciji o jačanju uloge žena u društvu održanoj 2006. godine.

7. Euro-mediteranski partneri dijele uvjerenje da Unija za Mediteran ima važnu ulogu u rješavanju zajedničkih izazova s kojima se susreće Euro-mediteranska regija, kako bi se ženama zajamčilo potpuno uživanje njihovih ljudskih prava i kako bi se postigla ravnopravnost spolova.

8. Konferencija u Marrakeshu omogućila je partnerima Unije za Mediteran sagledavanje zajedničkih aktivnosti koje su pokrenute od Prve ministarske konferencije u Istanbulu (14. i 15. studenog 2006. godine) te razmjenu stajališta o načinima i sredstvima provedbe njihove zajedničke političke volje kroz djelovanja na nacionalnim, regionalnim i subregionalnim razinama, usmjerenih na poboljšanje položaja žena i jačanju uloge žena u političkom, građanskom, socijalnom, ekonomskom i kulturnom području, kao i borbi protiv svih oblika diskriminacije žena i djevojaka.

9. Konferencijom u Marrakeshu pružena je mogućnost procjene napretka postignutog od uspostavljanja Zajedničkog okvira djelovanja od 2006. do 2011. godine i mogućnost da se izvuku pouke iz ovog prvog iskustva. Također je pružena mogućnost da se potaknu obnovljena djelovanja usuglašena od strane partnera Unije za Mediteran.

10. Ministri/ce ponovno potvrđuju svoju predanost zaključcima iz Istambula i Zajedničkom okviru djelovanja od 2006. do 2011. godine, koji do današnjeg dana predstavljaju jedan od najvažnijih političkih okvira u pogledu promicanja prava žena na potpuno uživanje njihovih ljudskih prava, postizanje ravnopravnosti spolova i jačanja uloge žena u društvu u Uniji za Mediteran.

11. Ministri/ce pozdravljaju do danas učinjene napore od strane svih sudionika, u okviru primjene istambulskog Zajedničkog okvira djelovanja. Zadovoljstvo im je što mogu zamijetiti napredak u promicanju ravnopravnosti spolova i prava žena na Euro-mediteranskoj razini zahvaljujući postojanju Zajedničkog okvira djelovanja od 2006. do 2011. godine i mjerama poduzetim unutar njegovog okvira.

12. Naglašavaju, međutim, da i dalje treba činiti značajne napore kako bi se postigao učinak, konkretan i potpun, u skladu sa Zajedničkim okvirom djelovanja od 2006. do 2011. godine, te su u tom pogledu suglasni pojačati svoje napore kako bi se Zajednički okvir djelovanja od 2006. do 2011. godine učinilo katalizatorom svih sinergija, odlučno usmjerenim na konkretna postignuća, u duhu zajedničke odgovornosti i međusobnog poštovanja, te dijaloga.

13. Prihvaćaju da su sva 43 partnera Unije za Mediteran i dalje suočena s važnim izazovima koji ometaju potpuno i jednako uživanje ljudskih prava žena, kao što su stalna nejednakost žena i muškaraca na tržištu rada, koja ometa žene u postizanju ekonomske neovisnosti i koja povećava rizik za žene da upadnu u siromaštvo i socijalnu isključenost, pod-zastupljenost žena u procesima donošenja odluka na političkom, javnom i ekonomskom području, usklađivanje profesionalnog i obiteljskog života i ustrajan fenomen nasilja nad ženama, u svim njegovim oblicima i pojavnostima, uključujući i obiteljsko nasilje, nasilje na radnom mjestu, te posebice žene žrtve oružanih sukoba i situacije strane okupacije.

14. Potvrđuju potrebu posvećivanja dovoljne pozornosti doprinosu žena ekonomiji kao i utjecaju trenutne financijske krize i globalnog ekonomskog usporavanja na živote žena i ravnopravnost spolova te potrebu integriranja gledišta vezanih uz spol i osiguranja sudjelovanja žena u djelovanjima usmjerenim na prevladavanje krize.

15. Uvjereni da ravnopravno sudjelovanje žena i muškaraca u svim područjima ekonomskog, političkog i javnog života predstavlja ključni element demokracije i održivog razvoja, stoga su ministri/ce suglasni/e da je potrebno poduzeti nove konkretne mjere kako bi se to postiglo te kako bi se pitanja vezana uz spol ugradila u sva područja politika, uzimajući u obzir raznolikost regije.

16. Ministri/ce ponovno potvrđuju svoju odlučnost u borbi protiv svih oblika nasilja nad ženama, i to usvajanjem i primjenom zakonodavnih i političkih mjera usmjerenih na sprečavanje nasilja nad ženama, zaštitu i podršku žrtvama nasilja i podnošenje kaznenih prijava protiv počinitelja nasilja nad ženama kako bi se osiguralo ostvarivanje temeljnih ljudskih prava žena.

17. Ministri/ce naglašavaju važnu ulogu građanskog društva, među ostalim Euro-Med nevladine platforme, kao vrijednog partnera u nepovratnom procesu započetom u Istanbulu. Unutar tog okvira, naglašavaju važnost neovisnih nacionalnih institucija za ljudska prava osnovanih u skladu s Pariškim načelima, te nevladinih organizacija, osobito onih čiji rad je usmjeren na potpuno ostvarivanje ljudskih prava žena i ravnopravnost spolova. Potiču uspostavu dijaloga između vladinih tijela i tih organizacija građanskog društva te razmjenu najboljih primjera iz prakse u području jačanja uloge žena u društvu te osnaživanja žena, između subjekata građanskog društva u Euro-mediteranskom području.

18. Nadalje, ističu važnost uključivanja promicanja dijaloga unutar Euro-mediteranske parlamentarne skupštine, posebno Odbora za prava žena, Ekonomskog i Socijalnog odbora te sličnih institucija, kao i mladih, sindikata, poslovnih i stručnih udruga, u skladu s

nacionalnim zakonodavstvom, kad je to primjereno, te suradnje između nacionalne, regionalne i lokalne uprave. Sve te organizacije trebale bi nadalje biti uključene u primjenu Zajedničkog okvira djelovanja.

19. Ministri/ce naglašavaju dodanu vrijednost zajedničkog rada između 43 partnera Unije za Mediteran s ciljem postizanja ravnopravnosti žena i muškaraca te učenja iz međusobnih iskustava i najboljih primjera iz prakse, uzimajući u obzir specifičnosti svake pojedine zemlje. U tom pogledu potiču se regionalna i subregionalna djelovanja.

20. Ministri su uzeli na znanje provedbu regionalnog programa „Jačanje ravnopravnosti muškaraca i žena u EuroMed regiji (EGEP)“, kojeg financira Europska komisija, kao dodatnu mjeru za primjenu istambulskih ministarskih zaključaka. Bit će im drago primiti izvješće o rezultatima programa.

21. Ministri/ce naglašavaju potrebu da svaki partner jasno definira, elaborira i provede strategije za osiguravanje jednakog i potpunog uživanja žena u svim ekonomskim, socijalnim, kulturnim, građanskim i političkim pravima, te potrebu usvajanja i primjene nacionalnih planova aktivnosti, osnaživanja institucionalnih mehanizama, promicanja rodne osvijestivosti, pozitivnih djelovanja, proračuna utemeljenih na ravnopravnosti spolova, izgradnje kapaciteta, podizanja razine svijesti, izgradnje znanja i ostalih mjera i strategija.

22. Pod okriljem istambulskog Okvira za djelovanje te nakon prve tri godine njegove primjene, neki ključni prioriteti identificirani su kao katalizatori.

23. Ministri/ce ponovno potvrđuju svoju predanost radu usmjerenom na poduzimanje mjera kojima se omogućava potpuna i učinkovita primjena i ugrađivanje UN-ovih konvencija vezanih uz ljudska prava žena, čiji su potpisnici, osobito *Konvencije UN-a o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW)* i *pripadajućeg Fakultativnog protokola te Milenijskih ciljeva razvoja (MDG)*, u zakonodavstvo i reformu politika.

24. U tom smislu, ministri/ce ponovno potvrđuju svoju predanost sljedećim područjima koja trebaju provoditi svi partneri, u skladu sa svojim međunarodnim obvezama, kao stvarne mogućnosti za žene u regiji:

- i. Građanska i politička prava: primjena njihovih obveza prema međunarodnim konvencijama koje promiču potpuno uživanje ljudskih prava žena (naročito CEDAW), žene i mir i sigurnost (doprinosi primjeni rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a 1325/2000/, 1820 /2008/, 1888 /2009/, 1889 /2009/ za ministarsku konferenciju povodom obilježavanja 10. obljetnice rezolucije UN-a 1325); revizije zakona koji diskriminiraju žene i djevojčice, koji se još uvijek primjenjuju protivno međunarodnim obvezama koje su države prihvatile; promicanje kapaciteta i vodstva postupcima donošenja političkih odluka; iskorjenjivanje svih vrsta nasilja nad ženama i djevojčicama, uključujući i nasilje u situacijama oružanih sukoba i strane okupacije te borbe protiv trgovanja žena i djevojčica; doprinos povećavanju kapaciteta i umrežavanja među nacionalnim javnim institucijama i organizacijama građanskog društva koje su aktivne u zaštiti i promicanju punog uživanja ljudskih prava žena, poboljšavanjem obrazovanja o ljudskim pravima i podizanjem razine svijesti te osiguranjem prava žena migrantica i izbjeglica;
- ii. Ekonomska prava: u svjetlu trenutne ekonomske i financijske krize, jasan prioritet je ekonomsko osnaživanje žena, odnosno: ravnopravnost spolova kod zapošljavanja

(uključujući jednaku plaću i dostojanstven posao), socijalna zaštita i borba protiv siromaštva; jamčenje jednakog pristupa i promaknuća u radu i na tržištu rada, promicanje ženskog poduzetništva poboljšanjem, među ostalim, ravnopravnog pristupa i njihovog vlasništva nad zemljom i poduzećima, financijama, tržištima, informacijama, izobrazbi i umrežavanju te poticanjem financijskih institucija da prilagode svoje usluge potrebama žena, naročito osiguravanjem mikro-kredita; promicanje modula za poboljšanje vještina ekonomskog i financijskog upravljanja za žene poduzetnice, investiranje u ekonomsko sudjelovanje žena kao „pametnu ekonomiju“; promicanje izrade proračuna utemeljenih na ravnopravnosti spolova te osiguranje prava žena na kontrolu svoje imovine, prihoda i dostupnih sredstava;

- iii. Kulturna i socijalna prava: borba protiv svih oblika spolnih stereotipa; osiguravanje jednakog pristupa obrazovanju i strukovnoj izobrazbi, uključujući nove informacijske tehnologije; prepoznavanje posebnih zdravstvenih potreba žena i osiguravanje jednakog pristupa zdravstvenoj skrbi (uključujući seksualno i reproduktivno zdravlje); promicanje ujednačenog i nestereotipnog prikazivanja žena i muškaraca u medijima; te također, potvrđivanje i promicanje sudjelovanja žena u dijalogu između kultura i u kulturnoj razmjeni. Posebnu pozornost treba pridati integraciji dimenzije spola u obrazovanje i izobrazbu, kao i u zdravstvene politike, što je od primarne važnosti za uspjeh Milenijskih ciljeva razvoja, od kojih je jedan uklanjanje neravnopravnosti spolova na svim razinama od danas do 2015. godine.

25. Ministri/ce naglašavaju važnost pridavanja posebne pozornosti ženama migranticama kroz razvoj mediteranskih planova usmjerenih na integraciju žena migrantica u razvojni proces, te da se to učini u skladu s regionalnim i međunarodnim instrumentima kojih su potpisnici. Mora se priznati pozitivna uloga koju imaju žene migrantice u razvoju društava zemalja koje su im domaćini. Potrebno je provoditi učinkovite mjere kako bi se osigurala njihova zaštita od diskriminacije i ksenofobije te ostvarivanje njihovih ljudskih prava. Ministri/ce su se složili/e da je su rodno i kulturno osviješteno savjetovanje, usluge i obrazovanje važno oruđe za promicanje integracije žena migrantica u društva u kojima žive.

26. Ministri/ce ponovo potvrđuju važnost pridavanja posebne pozornosti ženama migranticama i njihovim specifičnim potrebama i ostvarivanju njihovih prava sukladno načelima ljudskih prava, međunarodnom humanitarnom zakonu i međunarodnim standardima i rezolucijama vezanim uz izbjeglice uzimajući u obzir rodno gledište.

27. Ministri/ce naglašavaju važnost pridavanja posebne pozornosti ženama iz ruralnih područja. Obvezuju se osigurati im jednak pristup izobrazbi i obrazovanju, ustanovama zdravstvene skrbi, kreditima i zajmovima, marketinškim resursima i prikladnoj tehnologiji, te ravnopravnu korist od programa socijalne zaštite.

28. Ministri/ce se također obvezuju da će se angažirati u aktivnostima zastupanja i komunikacije, što je neprocjenjivo u pogledu dobrovoljnje naravi Istambulskog procesa, te što rezultira stvaranjem vlasništva i promiče podijeljenu odgovornost među partnerima. Ministri potvrđuju da je važno učiniti vidljivijima sve napore koji su poduzeti u sklopu Istambulskog procesa.

29. Nadalje, partneri Unije za Mediteran ističu kako su potrebna primjerena sredstva kako bi se osigurala učinkovita primjena i praćenje istambulskog Okvira za djelovanje. Sva 43 partnera Unije za Mediteran blagonaklono će razmotriti povećanje financijske potpore za aktivnosti povezane s primjenom Zajedničkog istambulskog okvira djelovanja.

30. Ministri/ce pozivaju sve relevantne dionike, uključujući sve razine vlasti, posebice nacionalne mehanizme vezane uz ravnopravnost spolova, europske institucije, socijalne partnere, poslovne organizacije i organizacije građanskog društva na davanje doprinosa pokretanju aktivnosti unutar ovog okvira.

31. Ministri/ce ponovno potvrđuju svoju predanost zaključcima Prve Euro-mediteranske konferencije o zapošljavanju i radu, koja je održana u Marrakeshu 9. i 10. studenog 2008. godine o vođenju učinkovitog socijalnog dijaloga u svrhu unaprjeđivanja ravnopravnosti spolova u području zapošljavanja, uključujući Tripartitni dijalog između socijalnih partnera i vlada, koji je ključ je za provedbu konkretnih aktivnosti na nacionalnoj i lokalnoj razini.

32. Ministri/ce pozivaju poslovnu zajednicu i ulagače da pridonese primjeni Okvira za djelovanje kroz promicanje društveno odgovornog djelovanja poslovne zajednice, s ciljem učinkovitog poboljšanja ravnopravnosti spolova u pristupu tržištu rada i na radnom mjestu.

33. Ministri/ce naglašavaju važnost suradnje s međunarodnim organizacijama, naročito s UN-om.

34. Ministri/ce ponovno potvrđuju svoju predanost punoj i učinkovitoj primjeni Zajedničkog okvira djelovanja od 2006. do 2011. godine i naglašavaju potrebu njegovog ugrađivanja u politike koje se provode u svakoj državi. Potvrđuju, u istom duhu, mogućnost integracije građanskih, društvenih, ekonomskih i kulturnih prava žena u program Euro-mediteranskog dijaloga, kao i u okvir Sporazuma o suradnji, planova aktivnosti Europske dobrosusjedske politike te programe i projekte EU. Naglašavaju potrebu osiguravanja dosljednosti između različitih regionalnih inicijativa i projekata bilateralne suradnje s EU-om.

35. Ministri/ce potvrđuju da je proces uspostavljen istambulskom konferencijom pionirska metoda budući da predlaže popratne mjere kojima je cilj podržati regionalni konzultacijski proces, u kojem će sudjelovati svi relevantni dionici, uključujući i građansko društvo. To je proces učenja i razmjena najboljih primjera praksi među ravnopravnim dionicima, kao i združeni rad na zajedničkim preprekama i interesima.

36. Ministri/ce potvrđuju da je praćenje daljnjeg rada važan element procesa i slažu se da je potrebno objediniti mehanizme za praćenje daljnje primjene Zajedničkog okvira djelovanja od 2006. do 2011. godine.

37. Ministri/ce određuju da će sastanci viših službenika/stručnjaka o jačanju uloge žena u društvu predstavljati primjereni mehanizam za praćenje daljnjeg rada tijekom 2010. i 2011. godine.

38. Sastanci viših službenika/stručnjaka održavat će se najmanje jednom godišnje kako bi se podijelila stajališta o nacionalnim trendovima i razvojima politika, prepoznali i razmijenili najbolji primjeri iz prakse te kako bi se riješila pitanja koja proizlaze iz primjene Zajedničkog okvira djelovanja od 2006. do 2011. godine.

39. Na sastanku će se sastaviti završni dokument o napretku postignutom u primjeni Zajedničkog okvira djelovanja od 2006. do 2011. godine koji će biti predstavljen na sljedećoj ministarskoj konferenciji o jačanju uloge žena u društvu.

40. Prema Zajedničkoj deklaraciji pariškog summita za Mediteran od 13. srpnja 2008. godine, koja naglašava nužnost proširivanja suradnje među partnerima u područjima kao što su jačanje uloge žena u društvu, ministri/ce potvrđuju nužnost da se ciljevi Unije za Mediteran pretoče u konkretne projekte, vidljivije građanima.

41. Ministri/ce su suglasni oko promicanja projekata koji uključuju razne dionike (države, lokalne vlasti, privatna poduzeća i građanska društva), a koji se temelje na prijašnjim iskustvima i koji koriste dostupna sredstva i načine kako bi se promovirala i podupirala pozitivna uloga žena u razvoju.

42. Ministri/ce predlažu integraciju pitanja spola kao jedno od prioritetnih područja projekata okvira Unije za Mediteran. U tu svrhu, ministri/ce će promovirati inicijative dobrovoljnog i koordiniranog financiranja projekata usmjerenih na jačanje uloge žena u društvu.

43. Ministri/ce potiču partnere na predlaganje konkretnih projekata i pozdravljaju predlaganje sljedećih novih projekata za Uniju za Mediteran:

- Zaklada žena za Mediteran (Francuska, Libanon, Jordan, Maroko) koji je predstavljen u prilogu;
- Projekt obrazovanja i izobrazbe za ranjive djevojčice i žene (Jordan);
- Projekt ženske sigurnosti za ranjive djevojčice i žene (Jordan);
- Medijska mreža za osnaživanje i zaštitu žena (Jordan);
- ICT (informacijske i komunikacijske tehnologije) usmjerene na smanjenje siromaštva (Egipat), koji je predstavljen u prilogu;
- Centar za političko osnaživanje žena (Egipat), koji je predstavljen u prilogu.

44. Ministri/ce su se složili/e da će se sljedeća Ministarska konferencija održati 2012. godine. Valjanost trenutnog Plana za djelovanje usuglašenog u Istanbulu i prioriteta naglašenih u ovoj deklaraciji se stoga produljuje do sljedeće Ministarske konferencije.

45. Ministri/ce čestitaju supredsjedateljima Unije za Mediteran i zahvaljuju Kraljevini Maroko na srdačnoj i velikodušnoj gostoljubivosti te na svim naporima uložnim kako bi se osigurao uspjeh Druge ministarske konferencije o Jačanju uloge žena u društvu, održane 11. i 12. studenog 2009. godine u Marrakeshu, kao nastavku rada Prve ministarske konferencije u Istanbulu (14. i 15. studenog 2006. godine).

PRILOG

Projekti predloženi za Uniju za Mediteran

1. ZAKLADA ŽENA ZA MEDITERAN (Francuska, Libanon, Maroko, Jordan)

Zaklada u svom radu najveći naglasak stavlja na razvoj uloge Žena Mediteranske regije.

Projekt je usmjeren na stvaranje prepoznatljivog mjesta namijenjenog institucijama i svim subjektima koji rade na terenu, a koje bi služilo kao kanal za komuniciranje o stvaranju i provedbi koordiniranih i cjelovitih programa, dajući prioritet dugoročnim i održivim projektima usmjerenim na Žene Mediteranske regije. Zadatak je zajedničko kanaliziranje trenutno uloženi napora i sredstava kako bi se zajedničkim snagama unaprjeđivalo poduzete aktivnosti. Misija Zaklade, koja će se razvijati na temelju postojećeg djelovanja, bit će udruživanje i koordiniranje napora.

Ovaj projekt okupljat će samo dobrovoljne partnere i otvoren je za sve partnere Unije za Mediteran. Provođenje projekta prvenstveno će se voditi lokalnim inicijativama u Mediteranskoj regiji (kao primjerice kroz mrežu glavnih gradova koji sudjeluju u projektu; između 10 Euro-mediteranskih država, 12 lokalnih vlasti već je izrazilo želju za sudjelovanje u projektu, dok njih 23 trenutno razmatra tu mogućnost). Ovaj projekt će financirati javni i privatni donatori, na volonterskoj osnovi.

Zaklada će imati niz specifičnih zadaća:

- osigurati mjesto za katalogiziranje i skupljanje znanja i svih istraživanja (akademske/sveučilišne, institucionalne, javne i privatne) o *spolu* u svim područjima, osobito u Mediteranskoj regiji. Cilj je stvaranje Mediteranskog centra za resurse i izobrazbu o spolovima koji će, naročito, omogućavati umrežavanje lokalnih i nacionalnih centara za istraživanje ove tematike te poticanje istraživačkih programa. Nadalje, ovaj centar će skupljati i objedinjavati znanje o *ženama i spolovima*, posebice u Mediteranskoj regiji. Sljedeći cilj je osnivanje Euro-mediteranskog sastanka centra za praćenje nasilja nad ženama;
- omogućiti lakšu razmjenu dobrih primjera iz prakse, osobito pokretanjem i davanjem potpore pokretanju projekata (neki konkretni projekti već su utvrđeni, kao što su razvoj instrumenata za promjenu načina prikazivanja žena u medijima, stvaranje centra za strukovnu izobrazbu žena iz ruralnih područja, razvoj ruralnog turizma od strane mreže žena, omogućavanje strukovne izobrazbe žena koje su u nepovoljnom položaju, izgradnja škola za djevojčice te smještaja za djevojčice koje se školuju, izgradnja interventnih skloništa za žene žrtve nasilja, uspostava, razvoj i podrška mreži usmjerenoj na borbu protiv nasilja nad ženama, osnivanje specijaliziranih obrazovnih ustanova za osposobljavanje žena za preuzimanje vodećih funkcija.....);
- umrežavati mreže žena cijelog Mediterana, a posebno poticati postojanje i razvoj tih mreža. Uz navedeno, Zaklada će kreirati mrežu lokalnih uprava koje su uključene u programe usmjerene na žene.

2. ICT (INFORMACIJSKE I KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE) ZA SMANJENJE SIROMAŠTVA (Egipat)

Žene čine pola svjetske populacije i spolna nejednakost postoji u svim državama svijeta, osobito u našoj regiji. One su još uvijek u lošijem položaju od muškaraca u gotovo svim područjima života. Ekonomsko osnaživanje žena povećava bogatstvo i dobrobit države. Može se očekivati da će globalna ekonomska kriza nepovoljno utjecati na siromašne, osobito žene. Navedeno zahtjeva kreativna rješenja kako bismo se mogli suočiti s negativnom posljedicama. Obnova ekonomije ne može se postići bez osnaživanja i integracije žena u sve razine ekonomskih aktivnosti. Ključno je omogućiti ženama ulazak u sva područja koja nude dostojanstveno zapošljavanje te im omogućiti pristup kreditima kako bi pokrenule vlastiti posao.

Kako bi se postiglo ekonomsko osnaživanje žena potrebno je kod žena razviti odgovarajuće vještine. U tom smislu potrebno je jačati kapacitete i provoditi programa osposobljavanja. ICT bi trebalo iskoristiti s ciljem unaprjeđenja poduzetničkih sposobnosti žena kako bi mogle upravljati i trgovati svojim proizvodima.

Jedan od glavnih ciljeva centra za izobrazbu bit će razvoj poduzetničkih inicijativa koje neće biti ograničene samo na mikro poduzeća i neformalni sektor, već i na doprinos domaćoj i globalnoj ekonomiji.

Regionalni centar za izobrazbu usmjeren na razvoj sposobnosti i vještina žena, potreban je kako bi povećao njihov doprinos ekonomiji, i to pružanjem:

- Pomoći ženama vlasnicama poduzeća i budućim poduzetnicama, u razvoju njihovih poduzeća;
- Edukacije djelatnicama ženskih veleučilišta i srednjih škola;
- Razvoja ICT vještina kako bi se zadovoljili zahtjevi tržišta rada te razvila i proširila njihova poduzeća.

3. CENTAR ZA POLITIČKO OSNAŽIVANJE ŽENA (Egipat)

Političko osnaživanje žena i njihovo aktivno sudjelovanje u političkim područjima predstavljaju jedno od najvažnijih i vitalnih područja koja su od zajedničkog interesa EUROMED zemalja.

U tom smislu, ovaj predloženi projekt usmjeren je na jačanje sudjelovanja žena u političkom životu osiguravanjem pogodnih institucionalnih okvira kojima će se omogućiti bolja suradnja i razmjena iskustava između pojedinaca i agencija koje su aktivno uključene u političko osnaživanje žena.

Ovim projektom usvojeno je osnivanje regionalnog centra za političko osnaživanje žena u Euro-mediterranskoj regiji, poglavito kroz dva ključna područja:

1. Jačanje kapaciteta potencijalnih zastupnika za preuzimanje vodećih funkcija kako bi ih se osposobilo za preuzimanje aktivnije uloge u političkom životu;
2. Osposobljavanje i jačanje kapaciteta žena zastupnica u EUROMED zemljama kroz osiguravanje suradnje i međusobne razmjene pozitivnih iskustava i znanja u područjima zajedničkog interesa.

Ciljevi:

- Osigurati mogućnost izobrazbe i jačanje kapaciteta na različitim razinama radi preuzimanja vodećih funkcija i jačanja političkih vještina, a koje su potrebne prilikom provođenja kampanja i izbora;
- Uspostaviti okolinu i institucionalni okvir koji bi pomogli ženama prilikom izbora u parlament, podupiranjem lokalnih zajednica za bolje razumijevanje važnosti uloge žena zastupnica;
- Prikupiti i dokumentirati napore, najbolje primjere iz prakse, iskustva i izvješća o posebno uspješnim aktivnostima na lokalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini u području političkog osnaživanja žena te poticati njihovo usvajanje među državama;
- Ponuditi održiv i trajni kanal za komunikaciju i interakciju između žena zastupnica iz EUROMED zemalja;
- Jačati razinu djelovanja žena zastupnica opskrbljujući ih potrebnim znanjem iz prioriternih područja kako bi se podupro razvoj u regiji.